

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **Z. B., a. s.,** zastoupeného JUDr. Petrem Vališem, advokátem v Praze 8, Sokolovská 49, proti žalovanému **Ministerstvu průmyslu a obchodu** se sídlem v Praze 1, Na Františku 32, zastoupeného JUDr. Martinem Mikyskou, advokátem v Praze 4, Za Mlýnem 1562/25, v řízení o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ve věci uložení pokuty,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 11. 6. 2002, č. j. 24015/02/2920/1000 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 4 650,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Petra Vališe, Praha 8, Sokolovská 49.

Odůvodnění:

Žalobou podanou v zákonné lhůtě u Vrchního soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým byl zamítnut jeho rozklad ze dne 12. 4. 2002 a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jímž byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 250 000,- Kč za porušení zákona č. 38/1994 Sb. o zahraničním obchodu s vojenským materiálem za to, že žalobce uzavřel se švýcarskou společností O. C. P. A. C. dohodu

o vývoji, marketingu a výrobě subkaliberní munice, aniž by byl držitelem povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že jádrem pro právní posouzení věci je výklad obsahu pojmu zahraniční obchod s vojenským materiálem ve smyslu § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 38/1994 Sb. a posléze jeho aplikace na předmětnou dohodu. Z citovaného ustanovení vyplývá, že obchod s vojenským materiálem je pro účely tohoto zákona vymezen jinak a šířeji než jak by bylo možné tento pojem obecně chápat ve smyslu obchodního zákoníku. Smyslem a funkcí zákona č. 38/1994 Sb. je udělování povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem a udělování licencí k jednotlivým obchodním případům regulovat a monitorovat veškeré obchodní aktivity podnikatelských subjektů, které pak mohou vést ve své finální fázi k uzavření a realizaci vlastního obchodu s vojenským materiálem ve smyslu např. obchodní kupní smlouvy. Při aplikaci obecného výkladu pojmu zahraniční obchod s vojenským materiálem na dohodu uzavřenou mezi žalobcem a švýcarskou společností, jejímž předmětem je spolupráce smluvních stran při vývoji, marketingu a výrobě subkaliberní munice, je pak zřejmé, že práva a závazky žalobce vyplývající mu z této dohody, se zahraničního obchodu s vojenským materiálem ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb. týkají, a proto dohoda neměla být uzavřena bez uděleného povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem.

Žalobce v podané žalobě uvedl, že předmětnou dohodu lze charakterizovat jako rámcovou dohodu o určité spolupráci na výrobě a vývoji určitého zboží a podmínek, za kterých budou obě smluvní strany takto vyvinutý výrobek prodávat. Nejedná se tedy o projev vůle směřující k uzavření smluv, jak předpokládá § 2 odst. 2 zákona č. 38/1994 Sb., kde je definováno, co se považuje za obchod s vojenským materiálem. Dále žalobce vyslovil pochybnost, zda bylo předcházející správní řízení řádně zahájeno a zda bylo vůbec možno vydat v něm rozhodnutí, když žalobce byl označen nesprávným identifikačním číslem a na toto nesprávné identifikační číslo bylo vydáno i správní rozhodnutí. Žalobce rovněž namítal, že napadené rozhodnutí je nejasné, protože z něj nelze zjistit, v čem měl žalobce porušit zákon. Žalovaný tak porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v tom, že vydal rozhodnutí, aniž byl spolehlivě zjištěn skutečný stav věci a niž se dostatečně přesvědčil o existenci relevantního důvodu pro zahrnutí smlouvy pod režim zákona č. 38/1994 Sb. Kromě toho, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné ve výše naznačeném směru, je také nezákonné i z toho důvodu, že neexistuje žádný věcný důvod, aby bylo možno ohrožení bezpečnostních zájmů státu jakkoliv dovodit.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na podrobný výklad základní otázky, zda žalobcem uzavřená dohoda o vývoji, marketingu a výrobě subkaliberní munice obsažený v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z hlediska věcného žalovaný poukázal na čl. 2 a 6 předmětné dohody, z nichž se podává, že předmět dohody se týká střeliva pro dělo, tedy vojenského materiálu, uvažuje se s dodávkami takového materiálu do České republiky a uzavření takové dohody je jednáním žalobce, které spadá do rámce ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 38/1994 Sb. Dále poukázal také na to, že v průběhu správního řízení žalobce své pochybení spočívající v tom, že uzavřel předmětnou dohodu, aniž byl držitelem povolení pro provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem, v rámci ústního jednání uznal. Další argumenty žalobce týkající se svobody podnikání ve smyslu Listiny základních práv a svobod, jakož i poukaz na podporu podnikání žalobce z úrovně jiných útvarů žalovaného označil žalovaný pro posouzení právního merita této věci za právně nerozhodné a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Protože Vrchní soud v Praze ve věci do 31. 12. 2002 nerozhodl, převzal dnem 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), v souladu s ustanovením § 132 s. ř. s. neskončenou věc, u níž byla dána věcná příslušnost vrchního soudu, Nejvyšší správní soud a dokončí v ní řízení.

Podle ust. § 130 odst. 1 s. ř. s. postupuje Nejvyšší správní soud v tomto řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně správního řízení, které jeho vydání předcházelo a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle ustanovení § 6 odst. 1, 2 zákona č. 38/1994 Sb. může obchod s vojenským materiálem provádět pouze právnická osoba se sídlem na území České republiky na základě povolení, které vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu po souhlasném vyjádření Ministerstva zahraničního obchodu a ministerstva obrany, a to s přihlédnutím k obchodním zájmům České republiky. Obchodem s vojenským materiálem se podle § 2 odst. 1, 2 citovaného zákona rozumí vývoz vojenského materiálu z České republiky, dovoz vojenského materiálu do České republiky, nakládání s vojenským materiálem v zahraničí osobami oprávněnými podle tohoto zákona, jakož i plnění závazků vůči zahraničním osobám a přijímání plnění od zahraničních osob, jejichž předmětem je vojenským materiál uvedený v § 5 odst. 3 tohoto zákona osobami oprávněnými podle tohoto zákona. Za obchod s vojenským materiálem se pro účely tohoto zákona považuje také písemný projev vůle osob oprávněných podle tohoto zákona směřující k uzavření smluv, které upravují vztahy podle odstavce 1, jakož i s tím související přenos informací a reklama.

V daném případě, jak na to také správně poukázal žalovaný, má pro právní posouzení věci zásadní význam interpretace pojmu zahraniční obchod s vojenským materiálem ve vztahu k dohodě uzavřené žalobcem, když žalobce především namítá, že Legální definice tohoto pojmu je obsažena v § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 38/1994 Sb. Žalovaný však uložení pokuty v podstatě odůvodnil jen tím, že práva a povinnosti žalobce vyplývající mu z předmětné dohody se zahraničního obchodu s vojenským materiálem ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb. týkají, z čehož není zřejmé, pod jakou činnost definovanou v § 2 citovaného zákona jednání žalobce podřadil, v důsledku čehož je napadené rozhodnutí v tomto směru nepřezkoumatelné.

V dalším žalobním bodě žalobce vyslovil pochybnost, zda bylo správní řízení řádně zahájeno a zda bylo vůbec možno vydat v něm rozhodnutí, když žalobce byl označen nesprávným identifikačním číslem a na toto nesprávné identifikační číslo bylo vydáno i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V tomto směru neshledal Nejvyšší správní soud nezákonnost, protože jednak zákon č. 71/1967 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) neupravuje, jakým způsobem mají být účastníci správního řízení označováni, jednak ani žalobce neměl v průběhu správního řízení v tomto směru žádné pochybnosti a v neposlední řadě tuto nesprávnost opravil správní orgán v souladu s § 47 odst. 6 správního řádu.

Stejně tak nedůvodný je poslední žalobní bod týkající se porušení ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 v tom, že bylo vydáno rozhodnutí, aniž byl spolehlivě zjištěn skutečný stav věci a niž se dostatečně přesvědčil o existenci relevantního důvodu pro zahrnutí

smlouvy pod režim zákona č. 38/1994 Sb. V daném případě je spornou právní otázka a i když žalobce namítá porušení citovaných ustanovení, neuvádí, jaké další důkazy by měly v rámci spolehlivého zjištění skutečného stavu věci provedeny, zejména když jediným relevantním důkazem je předmětná dohoda uzavřená žalobcem se švýcarskou společností.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí žalovaného podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a podle odst. 4 citovaného ustanovení vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Ve věci bylo rozhodnut bez jednání v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst.1 s. ř. s., když žalobci, který měl ve věci úspěch, vznikly s tímto řízením náklady zaplacením soudního poplatku v částce 1000,- Kč a odměny právnímu zástupci v částce 3 650,- Kč (odměna 3 500,- Kč podle § 11 vyhl. č. 484/2000 Sb. a náhrada hotových výdajů 2 x 75,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2003

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu